Dinsdag 23 Juli 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4867

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Telef. 1558, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Bolivia's nieuwe regering handhaaft zich.

Staat van beleg in Jerusalem.

Mevrouw Soen Jat Sen laakt de Chinese reactionnairen.

DE TOESTAND IN BOLIVIA.

Verschillende Boliviaanse leger-officieren zijn thans gearresteerd en in verzekerde bewaring gesteld. Er zijn enkelen die het complot voor de revolutie verklapten en die zijn dan ook in verzekerde bewaring gesteld.

Een der opmerkelijke gebeurtenissen die plaatsvonden tijdens de opstand was een dramatische uitzending van Radio-Condor, toen enkele studenten de studio binnenstormden en het normale programma onderbraken. Twintig minuten lang benutten zij de radio om het volk in te lichten over de gehele situatie. Een der studenten drong er bij het volk op aan de universiteit te steunen bij de omverwerping van Villaroel. Bewakers van het stadhuis vielen toen de studio aan en de luisteraars konden schot voor schot horen tot de laatste student was doodgeschoten.

De begrafenis van de slachtoffers der gevechten welke vijf dagen duurden, heeft voortgang. Ook ziet men vele vrouwen van allerlei stand door de straten lopen om voedsel en warme koffie aan de gewonden, die in vrijwel elke politiestation zijn ondergebracht, aan te bieden.

Naar verluid is de revolutie ook geslaagd in Cochabanda, Santa Cruz en Oruro. De plaatselijke autoriteiten werden zonder bloedvergieting afgezet en vervangen door andere.

In de verwarring vinden ook vergissingen plaats. Zo werd Radio-Bolivar opgebeld door een man die zeide van het Regeringspaleis uit te spreken. Hij vroeg een communiqué uit te zenden waarin er bij het volk op aangedrongen wordt zich te wapenen teneinde de troepen van de militaire academie die naar de stad zouden oprukken, tegen te houden. De radio zond het communiqué enkele malen uit en andere radiostations namen het over.

Onmiddellijk stroomde een enorme menigte van bewapende burgers samen bij het universiteitsgebouw en organiseerde zich om weerstand te bieden.

Later bleek, dat de militaire academie aan de zijde der opstandelingen stond en de mannen zich niet buiten hun barakken begeven hadden. Ook bleek een bericht ongegrond, volgens hetwelk bewapende mijnwerkers de Movimiento Nacionalista zouden steunen en optrekken naar de hoofdstad. Aan de onrust kwam een einde toen bekend werd, dat alle leger-eenheden trouw waren aan de nieuwe regering en de orders gehoorzaamden van den nieuwen Chef Staf Kolonel Humberto Torres.

De regering vaardigde een maatregel uit waardoor aan alle telegraaf- en radio-maatschappijen die op Boliviaans gebied werkzaam zijn, bevolen wordt geen beperkingen in de weg te leggen van het binnenlands verkeer of de verbindingen met het buitenland. Men is volkomen vrij bij de verzending van telegrammen en radiogrammen en er is geen censuur vereist.

Later gaf de regering een ander communiqué van tien punten uit waarin zij het volgende verklaart:

1) De regering zal elke internationale verplichting naleven en wenst bij te dragen tot de wereldvrede. 2) Zij kent volledige annestie toe aan allen die om politieke redenen veroordeeld worden en maakt bekend dat alle verbannenen vrijelijk kunnen terugkeren. 3) Heden om 14 uur vangt het werk van de nieuwe administratie aan. 4) Na een inspectie van Panoptico waar de politieke gevangenen worden vastgehouden verklaart de regering dat deze niet mishandeld worden. 5) Zij maakt bekend, dat regels zullen worden vastgesteld voor de berechting van de hoge autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de misdaden van het laatste bestuur. 6) Zij maakt bekend, dat verkiezingen zullen worden gehouden en verklaart de huidige verkiezingsregisters ongeldig. 7) Volgens inlichtingen die de hoofdstad bereiken is er geen oppositie tegen de nieuwe autoriteiten over het gehele land. 8) Er zal een verenigd commando worden gevormd van het leger en de gewapende burgerij en men dringt er bij allen in het land op aan om de kalmte te bewaren. 9) De regering verklaart geen politieke belangen te koesteren. 10) Zij annuleert het besluit van Villarroel waardoor de bladen „La Razon" en „Ultima Hora" onteigend werden.

Een leger-officier die zijn naam niet genoemd wenste te zien, maakte bekend, dat het leger er bij Villarroel op aandrong om af te treden in de ochtend van 21 Juli, doch dat Villarroel de zaak uitstelde, zodat het volk er niets van wist toen hij tensotte daartoe besloot en hij niet meer in staat was te vluchten met het vliegtuig dat in gereedheid gehouden werd voor hem. (La Paz, (AP) 22.7).

DE V.S. EN DE BOLIVIAANSE OPSTAND.

Diplomatieke autoriteiten voorspelden een meer liberale houding van de Verenigde Staten ten opzichte van Bolivia als gevolg van de geslaagde omverwerping der regering. Het Departement van Buitenlandse Zaken leverde niet direct commentaar omdat — zoals men zeide — de Boliviaanse situatie nog verward is. De Boliviaanse Ambassade, welke onder leiding staat van Ambassadeur Victor Andrade, een persoonlijke en goede vriend van Villarroel, had geen berichten ontvangen omtrent de ontwikkelingen tijdens het weekeinde in La Paz welke het hoogtepunt bereikten met de dood van Villarroel. Andrade's aftreden wordt elk ogenblik verwacht en zal vermoedelijk plaatsvinden zodra hij de officiële mededeling ontvangt omtrent de vestiging van de nieuwe regering.

Diplomatieke autoriteiten zeggen, dat de Noordamerikaanse erkenning van het nieuwe Boliviaanse regime niet eerder zal geschieden dan na overleg tussen de Amerikaanse republieken. Dit wil echter niet zeggen dat geen enkel land de nieuwe regering niet kan erkennen voordat de gezamenlijke beslissing genomen is. De algemene indruk in regeringskringen is, dat de revolutionnaire coup welke de Boliviaanse regering omverwierp, een volksbeweging was, geholpen door de Partido Izquierdista Revolucionario doch niet geïnspireerd door enige partij in het bienzonder.

De regering van Villarroel heeft vele moeilijkheden ondervonden sedert zij door een staatsgreep aan de macht kwam in December 1943. Het brein van de Villarroel-regering zou — naar men zegt — Victor Paz Estensoro, Minister van Financiën, zijn geweest. Samen met majoor Elias Belmonte, de vroegere Boliviaansen militairen attaché te Berlijn, werd hij in het Blauwboek van het Noordamerikaans Departement van Buitenlandse Zaken over Argentinië, gebrandmerkt als een nazi. In het deel van het Blauwboek dat aan Bolivia gewijd is, wordt gezegd, dat Belmonte's doel was een nazieregering in Bolivia te vestigen wanneer de gelegenheid daartoe zich zou voordoen. Ook werd gezegd dat bij afwezigheid van Belmonte de uitvoering hiervan was opgedragen aan Paz Estensoro en Generaal Angel Rodriguez die door Villarroel benoemd werd tot Minister van Defensie enkele uren vóór zijn dood. De Verenigde Staten onderhielden vriendschappelijke, doch koele betrekkingen met het Villarroel-regime (Washington, (AP) 22.7).

President Truman houdt een bespreking met Mevrouw Eleanor Roosevelt die hij pas benoemd heeft tot lid van de Noordamerikaanse afvaardiging op de Algemene Vergadering der Verenigde Naties, welke in September bijeenkomt.

VERKLARING VAN MEVROUW SOEN JAT SEN.

Mevrouw Soen Jat Sen, weduwe van den grondlegger der Chinese republiek en zwageres van Tsjang Kai Sjek, heeft in een vraaggesprek te Sjanghai verklaard, dat het verlangen om een oorlog te verwekken tussen de Verenigde Staten en Rusland de drijfveer is der reactionnairen van de Kuomintang, die trachten een burgeroorlog te ontketenen. Zij deed een beroep op de Verenigde Staten om geen militaire voorraden aan China te leveren. Voorts verklaarde zij, dat de reactionnairen een burgeroorlog trachten te ontsteken welke zij niet kunnen winnen „omdat zij hopen dat de burgeroorlog in China aanleiding zal zijn tot een oorlog tussen de Verenigde Staten en Rusland zodat de Chinese Communisten verpletterd zullen worden" (Sjanghai, (AP) 22.7).

VERDEDIGING VAN SEYSS INQUART.

De verdediging van Arthur Seyss Inquart beweerde, dat de gewezen nazie-commissaris voor Nederland geen schuld droeg voor de mishandeling der Joden in dat land. Gustave Steinbauer, die het pleidooi hield, zeide, dat Seyss Inquart alle maatregelen tegen de Nederlandse Joden beschouwde als veiligheidsmaatregelen voor de duur van de oorlog. Voorts zeide hij, dat de behandeling der Joodse vraagstukken „voor de gehele spheer der Duitse belangen" door Hitler aan Himmler was opgedragen. Seyss Inquart meermalen tussenbeide kwam teneinde de behandeling der Joden te verzachten. Ook zou hij zoveel mogelijk getracht hebben duizenden Joden uit te sluiten van de ontvoering naar Polen. De advocaat zeide, dat zijn cliënt niet op de hoogte was van de toestanden der concentratiekampen waarheen de Nederlandse Joden werden gezonden (Neurenberg, (AP) 22.7).

WAPENBEPERKING BIJ DE VERSLAGEN LANDEN.

Volgens een bericht van de „Herald Tribune" uit Parijs zullen Italië, de Balkanlanden en Finland elk middel ontnomen worden om op doeltreffende wijze oorlog te voeren, overeenkomstig de vredesverdragen die op de recente conferentie der Grote Vier te Parijs werden voorgesteld.

De volgende beperkingen zouden worden aanbevolen:

Italië: een leger van 185.000 man, een politiemacht van 65.000 Carabinieri, een marine van 22.500 man, een luchtmacht van 25.000 man. Geen duikboten, geen bommenwerpers, geen projectielen met eigen drijfkracht of die geleid kunnen worden. De vloot zal omvatten de oude slagschepen „Doria" en „Duilio" en niet meer dan 67.000 ton aan andere oorlogsschepen.

Roemenië: een leger van 120.000 man, niet meegerekend 5000 man van de lucht-verdediging. Een marine beperkt tot 15.000 ton en 5000 man. Een luchtmacht van 8000 man. Geen bommenwerpers.

Hongarije: een leger van 65.000 man. Een luchtmacht van 5000 man. Geen bommenwerpers.

Bulgarije: een leger van 55.000 man, niet meegerekend 1800 man van de luchtverdediging. Een marine van 7250 ton en 3500 man. Een luchtmacht van 5200 man. Geen bommenwerpers.

Finland: een leger van 34.000 man. Een marine van niet meer dan 10.000 ton en 4500 man. Een luchtmacht van 3000 man. Geen bommenwerpers. (New York, (AP) 22.7).

DE KONINGIN OVER GEBIEDSNAASTING EN ATOOMENERGIE.

De Troonrede van Hare Majesteit.

Koningin Wilhelmina heeft in Haar Troonrede bij de opening van het nieuwe zittingsjaar van het Parlement verklaard, dat Nederland van plan is zijn rechten te doen gelden voor een beperkte wijziging van zijn Oostgrenzen. Hierover werden geen verdere biezonderheden verstrekt, doch blijkbaar zal Nederland geen naasting van enig groot Duits gebied eisen gelijk kort na de bevrijding werd gemeld.

Bij de uiteenzetting van de Nederlandse politiek zeide de vorstin: „Teneinde een internationale vrede en vrijheid te vestigen, en de atoomenergie heilzaam instede van rampzalig te maken voor het mensdom, zal Nederland streven naar de bevordering van goede internationale betrekkingen op basis van het Handvest der Verenigde Naties. Nederland is voor de spoedige verwezenlijking van de uiteindelijke vredesverdragen opdat de wereld in staat gesteld worde zich te herstellen door vreedzame arbeid."

Sprekende over het Indonesisch probleem en de besprekingen met vertegenwoordigers der gebieden buiten Java en Sumatra over de vestiging van een nieuwe wettelijke orde zeide de Koningin, dat op Java en Sumatra zelf de condities, welke nodig zijn voor de vervulling van de Indonesische nationale verlangens door vreedzame en loyale middelen, nog niet aanwezig zijn. Doch, voegde de Koningin eraan toe, „Ik vertrouw dat deze condities spoedig aanwezig zullen zijn na de uiteindelijke liquidatie van de Japanse invasie en terugkeer van wet en orde welke essentieel zijn voor Nederland om binnen het koninkrijk een regeringssysteem op te bouwen voor de Indonesische volken waardoor zij in staat zullen zijn een eigen plaats in te nemen in de gelederen der Verenigde Naties." (Den Haag, (AP) 23.7).

het nieuws van vandaag

Sedert het lijk van Bolivia's dictator Villaroel over het balkon geworpen werd en ten aanschouwe van het gepeupel aan een lantaarnpaal opgehangen, heeft het nieuwe regime van rechtsgeleerden, onderwijzers en arbeidersleiders zich gehandhaafd. Prompt heeft men de telegrammencensuur afgeschaft, de afgezette autoriteiten achter de tralies gezet en zijn intrek genomen in het Palacio de Gobierno.

In de andere Amerikaanse landen volgt men de gebeurtenissen met verschillende maten van goed- en afkeuring. Uit Venezuela kwam een „goed gedaan". Washington nam een afwacht de houding aan doch men voorspelde, dat het State Department welwillender zal staan tegenover de nieuwe regering dan ten opzichte van Villaroel. In Buenos Aires confereerde de Minister van Buitenlandse Zaken Bramuglia met President Peron; daar zal een nieuwe strategie bepaald moeten worden om Bolivia binnen de Argentijnse „invloedsspheer" te houden.

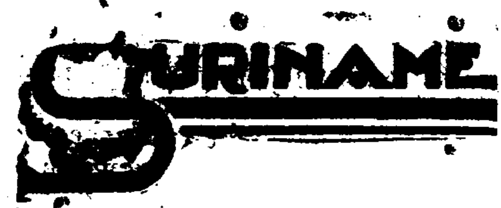
Vanzelfsprekend is in Bolivia zelf de toestand nog enigszins verward. Vele gewonden liggen nog in politiestations en de verzorging schijnt niet bijzonder te zijn, daar het telegram spreekt van vrouwen die voedsel en koffie brengen voor de mensen.

In Paraguay is het ook niet pluis. Er doen geruchten de ronde omtrent het aftreden van President Higinio Morinigo, doch deze worden officieel ontkend.

Zo kan men — sprekende over gebieden waar het niet rustig is — ook Palestina noemen. In Jerusalem heerst de staat van beleg sedert de bomaanslag op het Britse hoofdkwartier in het King David Hotel, waarbij meer dan 50 personen gedood werden.

In China is het helemaal mis. Langzamerhand laaien de gevechten op, zodat men een burgeroorlog op grote schaal vreest. Te Sjanghai heeft de weduwe van Soen Jat Sen, den grondlegger van de Chinese republiek, de reactionnairen van de Kuomintang ervan beschuldigd een oorlog tussen Rusland en de Verenigde Staten te willen ontketenen.

Tenslotte komt een laat bericht uit Den Haag dat enkele punten noemt van de troonrede, welke Hare Majesteit de Koningin heden heeft uitgesproken. In dit uittreksel wordt geen melding gemaakt van West Indië, hoewel de vorstin er wel melding van gemaakt zal hebben.

DE HEER L. J. DIJKHUIS NAAR SURINAME.

Naar wij vernemen zal de heer L. J. Dijkhuis, secretaris van de Stichting van de Landbouw te Groningen en tijdelijk secretaris van de Groninger Maatschappij van de Landbouw over enkele weken met Ir. Van der Meer, inspecteur van de Landbouw, een studiereis naar Suriname maken, teneinde de mogelijkheden na te gaan van een nieuwe mechanisatie in de suikerriet- en rijstcultuur. Ook zal worden onderzocht in hoeverre door „inplanting" van jonge Nederlandse boeren het gebied daar verder gexploiteerd kan worden.

Onze Diplomaten aan het werk

Het Rode Reisboek.

Het „Vrije Volk" publiceert het volgende stuk uit „Het Rode Reisboek" van Albert Helman onder het opschrift: „Curaçao in meerderheid achter Dr. da Costa Gomez":

Het feit, dat men van sommige zijden de Staten-commissie, die uit Curaçao naar Nederland vertrokken is om aldaar de autonomie van dit gebiedsdeel te bepleiten, achterat met telegrammen en verdachtmakingen heeft trachten te desavoueren en te belemmeren in haar bemiddelend werk, heeft de overgrote meerderheid der bevolking, die wel degelijk achter deze commissie en haar leider, Dr. da Costa Gomez, staat, in hoge mate gealarmeerd. Men leeft hier zo ver en zo zeer geïsoleerd van Nederland, dat men de kracht van zulke kleine dolksteken in de rug sterk overschat, en ten zeerste vreest dat de Rijksgenoten in Europa geen begrip zullen hebben voor de ware noden en behoeften van het al te lang onmondig gehouden volk op Curaçao.

Om nu duidelijk te doen uitkomen dat de grote massa van dit heterogene, maar niet alleen deswege onpsychologisch bestuurde eilanden-rijkje haar zaak niet door achterbakse en persoonlijke manoeuvres in de war wil laten sturen, is heden, op een van die stralende Zondagmorgens waarmee Curaçao het hele jaar door gezegend is, een grote meeting in het stadion van Willemstad gehouden, waaraan vertegenwoordigers van alle lagen der bevolking, intellectuelen zo goed als arbeiders, leden van de Katholieke zowel als van de Democratische Partij hebben deelgenomen. Ondanks de korte voorbereiding en de gebrekkige wijze waarop de reclame voor deze meeting (beperkt op hoog bevel) kon geschieden, zaten of stonden daar, gedeeltelijk in de brandende zon, een tienduizendtal Curaçaoënaars eendrachtig bijeen om te getuigen dat zij wel degelijk wisten wat zij wilden en een groot vertrouwen stelden zowel in hun afgezanten naar Nederland als in de vooruitstrevendheid en het begrip voor andermans vrijheidszin bij de Nederlanders.

Een eigenaardige vertoning is overigens zulk een Curaçaose massa-meeting. Tussen de menigte overal goedgeschilderde bordjes met politieke opschriften, in het Hollands, het papiamento en Engels. Want aanwezig waren ook velen van de Bovenwindse Eilanden, waar men uitsluitend Engels spreekt, waar het meest Oranje-, en daardoor Nederlands gezind is van heel West-Indië. De toespraken waren, in tegenstelling met het gebruik bij ons, kort en kernachtig, en werden eveneens door de verschillende sprekers om beurten in de drie genoemde talen gehouden. Vooraf ging het Wilhelmus, waarmee de vergadering ook besloten werd, door allen vol eerbied, staande aangehoord, maar niet meegezongen, vanwege de „vreemde" taal. Want aan de bevordering en verbreiding van het Nederlands in dit gebiedsdeel moet nog heel wat gedaan worden.

Politie was alleen buiten het stadion te zien, bij het verkeer. Binnen was ze waarlijk ook niet nodig. Nu nimmer zag ik zulk een massa-bijeenkomst, voor de plaatselijke verhoudingen heus aanzienlijk en indrukwekkend, zo ordelijk verlopen. Er is hier natuurlijke discipline genoeg, waar provocatie achterwege blijft. En er werd, voor zover ik met mijn gebrekkige kennis van het papiament kon nagaan en volgens hetgeen mij bij navraag bevestigd werd, geen enkele wanklank vernomen. Bijna-blanken en zwarten gestudeerden en geboren leiders uit de onderlaag van het volk spraken alleen geestdriftig en vol overtuiging van hun wil, met Den Haag eindelijk de besprekingen te openen die moeten voeren tot een spoedig zelfbestuur van Curaçao en Suriname, dat, hoewel minder welvarend, hierin zeker niet wenst achter te blijven.

Kan de West, vraagt men hier, niet langs vreedzame weg verkrijgen, wat Indonesië bezig is af te dwingen? Men moet een verstokte conservatief of een kwaadwillige speculant zijn, is de mening om de redelijkheid van deze vraag niet in te zien. In deze zin werd een resolutie aangenomen, die naar de bevoegde instanties in Nederland zou worden overgeseind.

En inmiddels wacht Curaçao vol ongeduld en spanning op hetgeen de delegatie te Den Haag bereikt heeft.

Een stuk democratie.

Aan het „Vrije Volk" ontlenen wij ook het volgende stuk over Curaçao:

Reeds enige tijd is in Nederland aanwezig een commissie, afgevaardigd door de Staten van Curaçao met op één na algemene stemmen. Deze commissie, onder leiding van den heer Da Costa Gomez, heeft de opdracht meegekregen een petitie te overhandigen aan de Koningin, een taak, waarvan zij zich inmiddels heeft gekweten. In die petitie wordt gevraagd om Curaçao dat stuk democratie te geven, dat binnen het kader van de Grondwet thans reeds gegeven kan worden. Het koloniale bewind, dat Nederland in Indonesië zoveel kwaad heeft gedaan, is ook in de West tekort geschoten. Er is op Curaçao nog geen behoorlijke volksvertegenwoordiging, doch een regerend gouverneur met een Raad van Bestuur en een uitsluitend adviserend college, dat de Staten van Curaçao heet. Er is een zeer beperkt kiesrecht en geen vrouwenkiesrecht. De bevolking van Curaçao wenst uit deze onmondigheid verlost te worden en verlangt medezeggenschap in haar eigen zaken. Zij wil autonomie en zij wil die nog eer de Rijksconferentie bijeen komt. Want — zo redeneert zij terecht — wij willen aan de conferentietafel inderdaad als een volwassen man en niet als een voogdijkind zitten. Dit zijn de redenen, die de Staten van Curaçao hebben bewogen een missie naar Nederland uit te zenden.

Veel opzien zou dit bezoek niet gebaard hebben, indien van het eiland geen rumoer was opgestegen waarvan de verwarde geluiden tot hier waren doorgedrongen. Een felle oppositie tegen de commissie-Gomez stak op. In Nederlandse bladen verschenen stukken, die de indruk wilden wekken, dat de commissie eigenlijk een onderonsje was, dat zij eigenmachtig optrad en dat Curaçao er heel anders over denkt dan de heer Gomez en de zijnen.

Het hoofdbestuur van de R.K. Partij op Curaçao, waarvan ook de heer Gomez lid is, verzocht telegrafisch aan den leider der R.K. fractie in de Tweede Kamer in Nederland om geen steun te verlenen aan de wensen van de commissie. Een tweede commissie afgevaardigd door de Raad van Bestuur is thans op weg naar Nederland om, in tegenstelling tot wat de commissie-Gomez

wenst de regering tot de uiterste voorzichtigheid aan te manen. Intussen heeft de oppositie tegen de commissie-Gomez een stevige deuk gekregen door het aftreden van het hoofdbestuur der R.K. Partij op Curaçao, in een vergadering, die met een flinke meerderheid een motie van wantrouwen tegen zijn beleid heeft aangenomen.

De achtergrond van deze strijd is de tegenstelling tussen de grote meerderheid der bevolking, die autonomie verlangt en de aanhangers van het koloniale systeem en van de oliebelangen, die geen haast hebben met veranderingen.

In de regeringsverklaring heeft Minister Beel reeds laten blijken, dat de regering tegenover de wensen van Curaçao niet afwijzend staat. Zij zal niet aarzelend mogen optreden, maar met durf en wat Schermerhorn fantasie heeft genoemd, moeten handelen. Curaçao is, wegens de financiële afhankelijkheid, waarin het lange tijd verkeerd heeft, altijd behandeld als een schooljongen, die niet met zakgeld om kan gaan: vriendelijk en hartelijk, maar zonder vertrouwen. Curaçao staat financieel thans op eigen benen.

Het is een grote haven geworden en zijn economische betekenis in de West is waarlijk niet gering. Het wenst geen voogdij meer en als de berichten, die ons bereiken, juist zijn dan is het de bevolking diepe ernst met haar verlangen naar autonomie.

Curaçao wenst geen afscheiding, het voelt zich sterk gebonden aan Nederland. Des te gemakkelijker zal het zijn voor den vaderlijken voogd om met voldoening te constateren, dat na een scheiding van vijf jaar, de pupil meerderjarig is geworden.

Minister Jonkman heeft de kans, zijn loopbaan te beginnen met een kloeke stap.

Proef op de Som

„De Nederlander" (Den Haag) schrijft op 13 Juli:

De papieren van de missie der Staten van Curaçao onder leiding van Mr. Dr. da Costa Gomez zijn de laatste dagen wel zeer gestegen. Eerst kwam daar het bericht van een massa-demonstratie op het eiland Curaçao, welke het gezag der missie krachtig schraagde. Een bericht van United Press wist vervolgens mede te delen, dat aan deze betoging meer dan 12.000 personen hadden deelgenomen, een cijfer dat indedaad indrukwekkend mag worden genoemd. Sedertdien is er echter iets gebeurd, dat het belang dezer demonstratie nog volkomen in de schaduw stelt. De Rooms-Katholieke Partij van Curaçao heeft namelijk haar bestuur door een motie van wantrouwen naar huis gezonden en een nieuw benoemd, dat zich geheel achter de delegatie schaart en zich in dier voege telegrafisch tot Prof. Romme heeft gewend.

Wij achten dit een zeer verblijdend verschijnsel, omdat hiermede is komen vast te staan dat wij niet te doen hebben met inzichten, waaromtrent de verschillende bevolkingsgroepen verdeeld zijn. Er is dus geen sprake van een strijd tussen Rooms en niet-Rooms, zoals men ons uit de kringen van den Gouverneur heeft willen doen geloven.

De geste van de Rooms-Katholieke Partij van Curaçao heeft het Nederland heel wat gemakkelijker gemaakt, deze zaken te bespreken en te beoordelen.

Er is alle aanleiding voor een woord van lof aan het adres van de delegatie-Gomez. Zij is er in geslaagd, alle persoonlijke kanten van deze moeilijke zaak te vermijden.

Het is ons uit eigen ervaring maar al te goed bekend dat zij heel andere dingen had kunnen zeggen, indien zij zich om der wille van de goede zaak niet zoveel zelf-beperking had opgelegd. De delegatie staat op het standpunt van de Rijkseenheid: aan haar loyaliteit ten aanzien van de Kroon en het Moederland kan niet worden getwijfeld. Haar houding steekt dus wel zeer gunstig af bij de groep Sjahrir-Soekarno, tegenover welke men met zoveel nadruk een houding van vooruitstrevendheid propageert. Feitelijk mag de Curaçaose delegatie met deze groep dan ook niet in één adem worden genoemd.

Bij de beschouwing van de petitie, welke de heer Da Costa Gomez c.s. hebben aangeboden, moge ondertussen wel danig worden overwogen dat daarvoor op het Westelijk Halfrond in bevoegde kringen grote belangstelling bestaat. De Verenigde Staten en andere landen in de Nieuwe Wereld kunnen de behandeling van deze zaak nl. niet ten onrechte beschouwen als een proef op de som voor de oprechtheid der Nederlandse bedoelingen in Oost-Indië.

Het zou ons daarom in de eerste plaats om de West zelf, maar ook om de weerslag t.a.v. de Oost, uitermate verheugen indien de delegatie van het volk van West-Indië bij haar terugkeer op het Westelijk Halfrond zou kunnen verklaren dat zij in Nederland de waardering en de steun heeft gevonden welke zij verdient.

Audax.

Curaçao

„JE MAINTIENDRAI".

Bovenaan het papier stond, fijn getekend het wapen des koninkrijks. Fiere leeuwen lekten met de tong en hielden met de klauwen het schild omvat waarop een andere leeuw de pijlen gebundeld samenhield als symbool van wat ons allen lief is.

Dan kwam het onderschrift: Je Maintiendrai — Gouvernements-persdienst van Curaçao.

Ondertekening E. A. Winters, 22 Juli 1946.

DE LAATSTE NSB-ERS GAAN WEG.

Vanmiddag vertrekken de laatste dertien NSB-ers uit Curaçao met de Boissevain naar Nederland, waar zij bij aankomst volkomen vrij zullen zijn te doen en te laten wat hun lust. Op Bonaire zitten alleen nog een dertig Duitsers, die niet terug kunnen, omdat degenen die toezicht op de verschillende zones in Duitsland houden ze daar niet willen hebben. Niemand weet wat er met hen gaat gebeuren. Voorlopig moeten ze maar op Bonaire blijven.

Met het vertrek van de laatste NSB-ers — de rest is al eerder vertrokken naar Nederland of omliggende republieken — komt er een droef einde aan een schamele plek in de rechtsgeschiedenis van ons land. Wij zeggen met opzet: van ons land, omdat het hier geen zaak van het Gebiedsdeel als zodanig was, al is het bekend dat de vorige gouverneur uit angstige benauwdheid de mensen maar graag vast hield. Het was de vroegere regering die decreteerde dat al deze lieden opgesloten moesten blijven.

En dat deze lieden naar een aan totalitaire regimes ontleende procedure zonder vorm van proces en zonder enige tijdslimiet opgesloten konden blijven. Dit is reinste dictatuur, dit is iets wat men zelfs NSB-ers niet mag aandoen. Op de kortst mogelijke termijn hadden deze lieden individueel moeten worden berecht. Hoe moeilijk dat ook is in een land dat wel vrijheid van denken maar vanzelfsprekend geen vrijheid van alle daden erkent. Bij gebleken schuld hadden zij moeten worden gestraft. Streng gestraft, naarmate landverraad en degelijke dieper invretend kwaad is dan een misdrijf waarbij men toevallig een slachtoffer maakt. Immers hier vergiftigt men een heel volk en het nare voor Curaçao is wel, dat, terwijl deze NSB-ers die lid waren geworden uit warhoofderij of bij gebrek aan een eigen overtuiging, opgesloten werden, bepaalde elementen die wel degelijk zéér gevaarlijk zijn, bleven rondlopen en nòg rondlopen: volksmenners en opruiers, die uit gebrek aan verantwoordelijkheid en door een ontstellende afwezigheid van elke vorm van zelfdiscipline, de meest opruiende en gezagsondermijnende taal verkopen en daar zelfs de immuniteit van de Staten voor misbruiken. Zulke mensen zijn gif voor ons volk, zwadder, die de samenleving hier al geruime tijd bederft en opruit.

Wij wensen straf voor wie de staat aanrandt, maar wij wensen geen jarenlange procesloze opsluiting om na die tijd met een douceurtje van het gouvernement naar Nederland gestuurd te worden en daar zonder meer op vrije voeten te komen. Dat is geen recht maar willekeur.

Zoals het ons willekeur lijkt dat er nog altijd een aantal zg. statenlozen rondloopt, die aan beperkende bepalingen zijn onderworpen, niet bij rechterlijk vonnis na een openbaar proces zoals de democratie dat vergt, maar overgeleverd als zij zijn aan de mogelijke grillen van Rechtsverkeer die niet in het openbaar beslist.

Wij zien de NSB-ers zonder tranen vertrekken, want wij moeten ze hier niet hebben. Wij zijn blij de en opgelucht, dat wij dit slag mensen kwijt zijn. Wij hopen dat de tijd van afzondering iets wakker heeft gemaakt van erkenning der democratische gewoonten, omdat zij in het kamp op Bonaire een weelde hadden die mijlen luxeuzer was dan het rantsoen der vrijen in ons moederland. Ook werden zij niet geslagen, hoewel hun geestverwanten als knechten voor de Duitsers dienden en hun eigen landgenoten afranselden. Het enige wat zij ondergingen dat was het onrecht van opgesloten te worden en te blijven zonder vonnis voor eigen, individuele daden. Dat onrecht blijft onrecht, ook als het NSB-ers wordt aangedaan, en is en blijft als zodanig te veroordelen. Met alle felheid, waarmede men fascistische insluipselen als dit in een democratisch land moet blijven veroordelen. Voor de NSB-ers vragen wij geen onrecht, maar bij gebleken schuld, straf.

KOEPOKSTOF GENOEG.

Men deelt ons naar aanleiding van een bericht in ons blad van gisteren (het inenten op Santa Maria) mede, dat er koepokstof genoeg aanwezig is bij de Openbare Gezondheidsdienst, zodat gebrek hieraan zeker geen oorzaak kan zijn geweest van het uitstel.

ARBEIDSVREDE.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft de landsverordening houdende bepalingen inzake de arbeidsvrede bekrachtigd.

WIE A ZEGT MOET B ZEGGEN.

Hans Willy Trinler, zoon van Bankier Trinler alhier, lieten wij A zeggen in ons blad van gisteren, waar vermeld werd dat hij voor het diploma A van de Hendrikschool was geslaagd. Hans zeide vanmorgen B. Hans is namelijk voor het B-diploma geslaagd.

DRINGENDE TELEGRAMMEN.

Het Hoofd van de Landsradio- en Telefoondienst schrijft ons:

De Regering van de Verenigde Staten van Noord-Amerika heeft bepaald, dat van 15 Augustus 1946 af dringende particuliere telegrammen slechts in transito zijn toegestaan, dus komende van een vreemd land en bestemd voor een vreemd land, gaande via de U.S.A.

Dergelijke dringende telegrammen, welke afkomstig zijn van of betemd voor de U.S.A. en hun overzeese bezittingen (Alaska, Guam, Hawaiian-eilanden, Midway, Puerto Rico, St. Croix en St. Thomas) zijn niet toegelaten.

Dringende perstelegrammen, afkomstig van en bestemd voor de U.S.A. en hun bezittingen zijn evenals in transito wel toegelaten.

In het verkeer tussen Nederlands West-Indië en Tsjechoslowakije zijn Regeringstelegrammen van Nederlandse en Tsjechische autoriteiten tegen half volbetaald of half Cde tarief toegelaten.

In de Philippijnen is de telegraafverbinding hersteld met Pulupandan (eiland Negros).

In het verkeer met Venezia Giulia (Italië(zijn thans de volgende codes toegelaten: Italian telegraphic commercial code (Codital) Bentleys complete phrase code, ABC vijfde en zesde uitgave.

Het telegrafisch verkeer met Calcutta onderworpen aan vertraging.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op Juli: 7 Carolie, Paulina Casiana z; 11 Martha, Marcelina Isidora echtg. v. Soleana, J. C. z; 12 La Croes, Anastacia Petra echtg. v. De Lanooi, J. D. z; Schoobaar, Norma Maria echtg. v. Isebia, E. J. z; Juni 3. Burnet, Leonie Hermine z; Juli 9 Carlo, Aminta Serafin z; 13 Hart Virginia Laurencia echtg. v. Carlo, P. di V. d. 12 La Bast, Carmen Mercedes echtg. v. Sambo, R. C. z; 6 Whieskie, Angelica Theresa echtg. v. Mariano P.A. d; 13 Phelipa, Leonora Maria z; Caciano, Cleotilda, Zoila echtg. v. Leyba, T. V. d; Juni 30 Brown, Fermella Marjorie echtg. v. Mathew, Ch. C. H. z; 13 Santiago, Melva Raquel echtg. v. Cosster, G. A. z; 15 Vlietstra, Wilhelmina echtg. v. Honings, W. M. J. z; Alberga, Irma Betsy echtg. v. Lysner, Th. A. d; 12 de Lima, Jovita Raquel echtg. v. Doppia, S. C. d; 4 Thodé, Johanna de Asia z; 15 Janzen, Bernardina Guadeloupe echtg. v. Poulina P. H. z; 16 Rojas Olga Vitelia echtg. v. Ruiz, R. E. d; 15 Marcano, Maria Teofila echtg. v. Marcano E. z; 13 Koeiman, Maria Antonia echtg. v. de Palm, E. A. d; 16 Conner, Beryl Wilhemina echtg. v. Cummins, H. St. E. z; 10 Vlijtig, Maria Josefita d; 11 Saturnilia, Engracia Virginia z; 15 Liberia, Felicia Enfrasia echtg. v. de Lima, M. H. d; 14 Abad, Petra Martir z; 13 Meulens, Casimira Celedonia z; 15 Juaquin, Romenia Alejandrina d.

Ondertrouwd op Juli: 11 de Marchena, Armando en Delvalle, Eunice; 18 van Laere, Josephus en Sprockel, Julieta Paulina; Treurniet, Christiaan Cornelis Albert en Sandie, Jeane Gerhardina; Wyatte, Juan en Hazel, Lucia Isabel; Glasgouw Leonard en Vanterpeel, Iseline Beatrice; Chirino, Eduardo José en Molina, Petra Ofemia; Luciano, Johannes en Sambo, Antonilia Virginia.

Getrouwd op Juli: 12 Graafland, Arie en Hassell, Thelma Vincentia; 13 Vicario, Pasqual de Castro en Winklaar, Angela Ligia; 15 van Leeuwen, Jan en Endendijk, Everdina Wilhelmina; 17 Laken, Cerilio Loreto en Leito, Igismenda Virginia; de Lanoe, Nicolaas Jacobus en Kirindongo, Jeanne Justina; Legrand, Victor Cyrille Edouard en Hawley, Ida Eglantine; Brouwers, Joannes Cornelius en Da Costa Gomez Amada Eulalia; Caprino, Leonard Louis en Oeft, Eleonora Heloise Jansje.

Overleden op Januari: 1 van Uytrecht, Leonitia Julie 84 j; Juli 4 Pasch, Julia Maria echtg. v. Scharbay J. 41 j; 10 Kranwinkel, Eugène Cornelis 82 j; Lourens, Johannita Catharina 53 j; 9 Hereira, Juan Esteban 10 mnd; Maart 27 King, Ingrith Richardin 4 mnd; Juni 26 Sint Jago, Odulio Silvester 46 j; Juli 3 Emerenciana, Nicolaas echtg. v. Bernabela, L. 62 j; 11 Antonia, Nilda Marcia 12 j; 10 Rivera, Saturnina echtg. v. Thode, W. H. 49j.

Tweede District.

Bevallen op:

...Juni 26: Reinira, Petra Telma echtv. v. Libiana, C. F. d; 29 Paula, Aurora Virginia echtg. v. Leitoe, M. O. d.; Juli 1 Ofemia, Domenilia Confesor echtg v. Martha, H. M. z; Juni 30 Hersilia Cornelia z; Juli 1 Valentina, Leonora Albas echtg. v. Specht, M. C. z; Juni 30 Regales, Maria Cervilia z; Denisia, Rosalia Maria echtg. v. Sorel, W. W. z; Juni 29 Florentina, Bonifacia Alvara echtg. v. Torbed, F. B. z; Juli 1 Knip, Irma Dedicacion z; Juni 30 Nicolaas, Marcela Juana echt. v. la Croes, B. A. z; Cijntje, Vilvania Susana echtg. v. Juliana, J. B. d; Juli 3 Phelipa, Rosalina Victorina Lucia echt. v. Phelipa, O. L. d; 1 Seferina, Aniceta Apolonia d; 3 Margarita, Petra Emita z; Juli 3 Rosalina, Petronilia Antonia echtg. v. Scholtz, L. V. z.

Ondertrouwd op:

Juli 3 Marcano, Placido met Garcia, Petra; 4 Zimmerman, Simon Francisco met Cristina, Domanilia Victoria; 5 Margaritha, Ignacio Inees met Laker, Lucia Virginia.

Getrouwd op:

Juli 3 Jonis, Martina Victor met Iltes, Ines Anastacia; Roach, Fitz Theófilus met Maxwell, Frances Amelia.

Overleden op:

Juni 27 Thomasa, Bernardus echtg. v. Pieters, J. B. oud 84 j.; Juni 30 Cicilia, Felicia Balbina echtg. v. Dallaar, A. B. oud 36 j.; 3 Fermina, Felix Venantin echtg. v. Valeria, H. M. oud 69 j.; Adriana, Isidora Virgen echtg. v. Anfronsina, A. C. oud 52 j.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Aruba — Curaçao.

18 Juli: Antoine, Virgina, Selvy, Patric, Eric en Constant Maduro; Epifania, Epifania A., Luciano M., Francisco R., Maria N. en Dionicio Wever; Epifania Swengle, George Manuel, Gabriel McKie, Daniel Reviere, Julio Pannefleck, Joseph Joubert, J. H. Eman, V. Henriquez, Rev. G. J. Whitehead, Lucia en E. T. N. E. Croes; Cornelis H. Pracht, E. E. de Jongh, J. G. de Castro.

Curaçao — Bonaire.

18 Juli: Juan Koeiman, Martin en Rafael Mijares; Luisa, Mebel en Delano Mambre; Alexio Theodoor, Antonia Coffie, Frederico Thode.

Bonaire — Curaçao.

18 Juli: Enriqueta Oleana, Marco en Julieta Martis; Viola, Carlos en Agusto Oleana; Ursula Ellis, Oscar Torres, Theodorus Lendering, Enrique Jansen, Antonio Braafhart, E. B. St. Jago, Pedro Wanga, Hubert Welhouse.

Curaçao — La Guayra.

18 Juli: Mara de Gonzalez, Antonio Atias Arzala, Mercedes Carillo Medina.

19 Juli: Cornelis Hoek, Olympia M. en Clementina Borthomiert; Rikkert Iwema, Carlos D. Jesurun, Rafael Guerra.

DE ZWEMMENDE AAL IN DE VERENIGDE NATIES.

Vijf Indiaanse Opperhoofden en een vrouwelijke collega zijn aangesteld als vertegenwoordigers voor de Indianen in Noord- en Zuid-Amerika, die een petitie zullen indienen voor een permanente zetel voor Indianen in de Verenigde Naties en de Veiligheidsraad, aldus A.P.

De benoeming werd bekend gemaakt door het Opperhoofd Zwemmende Aaal uit Stanford, die de vertegenwoordiger is van de Grote Raad der Opperhoofden.

Kan Sint Eustatius een Toeristen-centrum worden?

door

EUGENE A. WINTERS.

Sint Eustatius biedt ongetwijfeld toeristische mogelijkheden. Er zijn zelfs optimisten, die de zaak grootscheeps willen aanpakken en er een vacantie-oord van zouden willen maken, maar dit lijkt ons te ver gegrepen; zeker moet het echter mogelijk zijn dit eiland te doen opnemen in de reisroute van de vacantie-tochten per schip, waar onze Amerikaanse vrienden zo verlekkerd op zijn.

Voor vacantie-oord lijkt Sint Eustatius minder geschikt omdat het te weinig ontspanning biedt, niet voldoende natuurschoon — hoe mooi het ook is — om met andere eilanden te kunnen wedijveren en te slechte verbindingen om korte reisjes tussendoor te maken.

Maar het eiland heeft heel wat anders!

De Graaf groette er voor het eerst de nieuwe Amerikaanse vlag! De historie mompelt, dat dit een Britse aanval tengevolge had die de ondergang van het eiland bracht en zij fluistert, dat de Amerikanen hierdoor een strategisch voordeel van belang behaalden, daar de Britse admiraal te laat kwam om zijn expeditie tegen Amerika ten uitvoer te brengen. Maar er zijn ook historici die hardop zeggen dat deze geschiedenis verzonnen is.

Een feit is echter dat President Roosevelt met zijn yacht vóór de reede van Sint Eustatius heeft gelegen en het eiland begiftigde met een plaquette, aangebracht binnen de muren van het oude Fort Oranje, waarop het vlaggesaluut wordt gememoreerd. Wie er dan twijfelen mag aan welk deel van het verhaal ook, zeker niet meer de Amerikaanse toeristen die het bevestigd zullen zien in de bewuste door Roosevelt onderschreven plaquette.

Sint Eustatius heeft één tegenvaller gehad. Men had gedacht dat de President van de Verenigde Staten aan wal zou komen en het eiland zelf met een bezoek vereren; dit was de President om begrijpelijke redenen onmogelijk.

Niettemin stond het enige motorvoertuig van Sint Eustatius — een kleine vrachtauto — passend versierd gereed om de President rond te rijden over dit aan bezienswaardigheden zeker rijke eiland.

Immers buiten de plaats waar de batterij het saluutschot afvuurde is er het gedenkteken gewijd aan het bezoek van Michiel de Ruyter en het is waarlijk of de atmosfeer van die voorbije eeuwen is blijven hangen tussen de muren van het oude gele fort, waar de stukken nog even dreigend op de fortmuur staan als twee eeuwen geleden. Een paar palmbomen dromen op de ringmuur en beneden liggen de ruïnes van de oude stad.

Hier zou een gids moeten zijn om toeristen rond te leiden. Oranjestad telde 35.000 inwoners en alles geuigt nog van de vroegere grootheid. Een lange straat ligt langs de baai met ingestorte pakhuizen, massieve grijze blokken, waartussen nu tropische planten opschieten en de stenen overwoekeren terwijl een ander deel van de stad in zee verzonken is, vlak bij het strand. Van boven af ziet men duidelijk waar de straat liep. Ook dit is een unicum en toegelicht door een goed vertellende gids zal ook dit een onvergetelijke geschiedenis zijn voor de toerist, die een dag op het eiland doorbrengt.

Hogerop liggen ook nog ruïnes en staat een bouwval van de oude kerk, die door haar omvang wel toont welk belangrijk centrum Sint Eustatius was toen het nog de „Gouden Rots" heette.

Dan is er het nu vervallen maar zeker nog gedeeltelijk te restaureren Joodse kerkhof tegen een zwakke helling gelegen en vertellend van de oude rijkdom van het nu vergeten eiland.

Sint Eustatius heeft buitendien een natuurlijke attractie, de gedoofde vulcaan The Quill, wiens hoge krater top reeds uit de verte te zien is. De krater zelf is dicht begroeid en vormt een uitstekend doel van een — zij het wat vermoeiende — wandeling.

Ongetwijfeld zullen deze vele verschillende dingen wanneer zij handig naar voren worden gebracht, de aandacht van Amerikaanse toeristen kunnen trekken en een bescheiden bron van inkomsten vormen.

Zoals het nu is staat Sint Eutatius er niet brilliant voor. De landbouwonderneming Concordia, die door het Gouvernement in het leven werd geroepen schijnt geen aantrekkingskracht op de bevolking uit te oefenen; toch staan er nette huisjes vlak bij uitstekend landbouwterrein; er zijn de nodige mechanische werktuigen en de huurprijs is zeer gering. Wij hoorden beweren, dat deze huisjes bij het te bewerken land de mensen te veel aan de slaventijd doen denken en dat hierin een der redenen van de mislukking is gelegen. Dit is zeer te betreuren, want de grond is vruchtbaar en de technische uitrusting van Concordia is goed; mogelijk is met goed gevoerde propaganda, ook op de andere eilanden nog iets te beginnen met deze nú tot mislukking gedoemde onderneming.

Zeker zou het te betreuren zijn als er er geen uitweg uit de economische impasse van Sint Eustatius werd gevonden. Het is een vriendelijk eiland met een gastvrije en opgewekte bevolking, waarvan het enige gebrek wellicht is dat zij te veel staart naar het grote verleden en te weinig bouwt aan de toekomst, die zeker wel nooit meer zal zijn wat het verleden was, maar die veel beter kan zijn dan het heden is.

NIEUWS OVERAL

DE BOMAANSLAG IN HET KING DAVID HOTEL.

Een communiqué van de Palestijnse politie maakte bekend, dat op zijn minst vijftig personen werden gedood bij de bomaanslag in het King David Hotel te Jeruzalem. In dit hotel waren het Gouvernements-Secretariaat en het militair hoofdkwartier ondergebracht. De enige hoge autoriteit wiens overlijden bekend is, is G. D. Kennedy, Algemeen Postdirecteur en gedurende een kwart eeuw in dienst van het Palestijns Gouvernement.

De stad is practisch onder staat van beleg na de ontploffing welke Maandag om 12.30 uur plaats vond. Voetgangers mogen zich in bepaalde wijken over straat bewegen, doch er is anders geen verkeer met uitzondering van militaire en politieverkeer.

Volgens opgetuigen zou eerst een kleine bom ontploft zijn een blok van het hotel verwijderd. Deze ontploffing had blijkbaar ten doel de aandacht af te leiden. Enkele seconden later werd het gezatel van tommygeweren gehoord en vond een geweldige ontploffing plaats, welke een hoek van het gebouw in puin legde. Volgens een leger-officier had de ontploffing de kracht van een bom van 500 pond. Het lichaam van een der ambtenaren werd van het hotel geslingerd naar het gebouw van de YMCA dat ongeveer honderd meter verder staat.

Vijftien minuten vóór de ontploffing werd er opgebeld in het hotel en zeide een anonieme stem, dat het hotel zou worden opgeblazen; de stem gaf de telefoniste de raad om weg te rennen indien zij haar leven lief had. Zij verspreidde het nieuws en vele gasten liepen uit het hotel, doch anderen die gewend zijn aan alarmen bleven achter. Niettemin werden de sirenes die bovenop het hotel en elders in de stad zijn aangebracht, in werking gesteld.

Terwijl een opgewonden menigte zich buiten het hotel verzamelde verschenen achttien jongemannen, waarvan zes als Arabieren gekleed waren, in de lange gang van het sousterrain. Een Britse majoor, die vermoedde wat zij van plan waren, begon naar hen te schreeuwen en trok zijn revolver.

De jongelieden vuurden op hem doch misten. Zij wierpen zich op hem en drukten hem tegen de muur, terwijl zij de tommygeweren op hem richtten.

Enkele anderen liepen vervolgens naar het sousterrain van „La Regence", een nachtclub welke zich bevindt beneden de linkervleugel van het hotel waarin het Britse hoofdkwartier is ondergebracht. Daar plaatsten zij de bom.

Anderhalve minuut nadat zij vluchtten vond een verschrikkelijke ontploffing plaats. De hoek van het hotel werd van de grond tot het dak stukgereten (Jerusalem (AP) 22.7).

OVER DE VETO-MACHT.

[illegible] to[illegible] aan [illegible] ontvangst van een betrouwbaar bericht [illegible] kringen, dat Rusland [illegible] ten aanzien van het veto-systeem zoals dat thans van kracht is. Volgens deze Sovjet-kringen zou het de definitieve en uiteindelijke overtuiging zijn van de Russische regering, dat de veto-quaestie onveranderd blijft. Ongeacht hoeveel redevoeringen over deze quaestie worden gehouden in de Algemene Vergadering of hoezeer de veto-quaestie aangevallen wordt, zal de Sovjet-regering standvastig blijven in haar besluit.

Dit was de eerste Russische reactie na de radiorede van Maandag jl. door Dr. Herbert V. Evatt van Australië waarin hij de veto-macht aan critiek onderwierp. Evatt zeide, dat Australië formeel verzocht heeft om de veto-quaestie op de agenda van de Algemene Vergadering te plaatsen wanneer deze bijeenkomt op 23 September. (New York. (AP) 22.7).

SPORT

K.S.C.

Wandelen.

Op Zondag 4 Augustus a.s. zal er een wandelmars zijn voor Junioren en Senioren. De route is als volgt:

Junioren:

Om 14 uur start van het K.S.C.-terrein over de van Slobbeweg, Eyk van Voorthuizenweg, de hoofdweg naar Cas Chiquito, daarna de weg naar Hato inslaan tot aan de kerk van Santa Maria waar er gerust zal worden.

Daarna dezelfde weg terug Bredestraat, finale Koraal Theater Brion. Dit alles tezamen is 14 Km.

Senioren:

Starten om 13 uur van K.S.C.-terrein af, de gehele van Slobbeweg tot Piscaderabaai rechts naar boven tot Mundo Nobo, vervolgens langs de hoofdweg naar Hato tot aan Santa Maria. Daar rust. Daarna van Santa Maria naar Mahoema via Moontje naar Julianadorp tot Jan Doret, langs plantage Blauw tot de hoofdweg naar Westpunt, langs Cas Chiquito, Bredestraat, finale Koraal Theater Brion. Dit is 24 km.

Inleggeld is 25 cent tegelijkertijd te voldoen met het inleveren der formulieren. Dit kan geschieden bij Pater Brada of den Heer Looman R. K. Militair tehuis Pietermaai vóór Donderdag 1 Augustus.

S.V.V. aan de achterzijde vermelden hoeveel maal men aan de mars heeft deelgenomen.

Doet allen mee.

Voetbal.

Kantoorvoetbal: Woensdag a.s. Postkantoor — Politiebureau.

DE TENNISUITSLAGEN.

Dames enkel.

In de tenniswedstrijden om het kampioenschap van Curaçao heeft Mej. E. da Costa Gomez Mevr. A. Garschagen verslagen met 4—6 6—3, 6—1.

CURAÇAOSE ATHLETEN AAN DE SPITS BIJ SELECTIE-WEDSTRIJDEN IN NEDERLAND.

Adriana vestigt nieuw record kogelstoten.

Het Bestuur van de C.A.B. deelt ons mede, dat Zaterdag 20 Juli jl. nog een athleet, de Heer Alex Irausquin per KLM naar Nederland is vertrokken.

Het totaal aantal athleten dat zich thans in Nederland bevindt, is thans zes (6), t.w. de heren: E. Adriana, P. Royer, J. Rooy, R. B. Rosario, A. Fijnje, A. Irausquin.

Zoals reeds werd medegedeeld, treedt de Heer A. B. Faay, ondervoorzitter van de C.A.B., die thans in Nederland vertoeft, als leider van de Curaçaose athleten op.

Nog steeds wacht een zevental athleten op vervoer naar Nederland. Voor zover thans te bezien is zal evenwel opzending van de laatste groep geen voortgang kunnen vinden, aangezien trots alle pogingen van het C.A.B.-bestuur het niet is mogen gelukken op zodanig tijdstip passage per vliegtuig c.q. boot te verkrijgen, dat de athleten tijdig aan de in Nederland georganiseerde wedstrijden kunnen deelnemen.

Aangaande de op Zondag jl. in Nederland gehouden selectiewedstrijden voorafgaande aan de kampioenswedstrijden, waaraan de Curaçaose athleten hebben deelgenomen, ontving de C.A.B. het volgende telegrafisch bericht:

„Rosario No. 1 100 m.; Fijnje No. 1 hoogspringen; Rooy No. 1 speerwerpen; Adriana No. 1 kogelstoten 13 m. 67½ — nieuw Curaçaos record".

Het resultaat is wel zeer verheugend voor Curaçao en voor de Curaçaose athletieksport in het bijzonder.

Tenslotte kan worden medegedeeld dat de eerstvolgende athletiekwedstrijden in Nederland, de zg. „Nationale wedstrijden te Dordrecht", gehouden zullen worden op 28 Juli as., waaraan eveneens onze athleten zullen deelnemen.

NEDERLAND

SAMENSTELLING EERSTE KAMER.

Thans bereiken ons de namen dergenen, die door de Gedeputeerde Staten der provincies gekozen werden tot lid van de Eerste Kamer.

De gekozenen zijn:

Kath. Volksp.: mr. C.H.J.A. Janssen de Limpens, B. M. Berger, F. C. M. Wijffels, A. C. de Bruijn, J.C.A.M. van de Mortel, P. A. Kerstens, H.J.J. van Velthoven, A. M.C.J. Steinkühler, G.W.M. Huijsmans, mr. G. C. J. D. Kropman, E. H. A. Kraayvanger, dr. J.R.M. van der Brink, H.C. Nijkamp, mr. J. W. Schneider, J. A.J. Barge, H. F.M. van Voorst tot Voorst, H.A.M.T. Kolfschoten.

P. v.d. A.: E. Brongersma, J. J. Kramer, M. A. Reinalda, C. Woudenberg, M. Tjeenk Willink, N. Stokkers, mej. A. H. Ribbius Peletier, prof. mr. D. Kranenburg, J. Cramer, H. Oosterhuis, J. v.d. Kieft, J. L. Hogeland, mr. J. in 't Veld, prof. dr. N. A. Donkersloot.

Anti-Rev.: Jhr. mr. H.A.M. van Asch van Wijk, prof. dr. R. H. Woltjer, H. Algra, mr. E. J. Beumer, W. Rip, prof. mr. A. Anema, J. Schipper.

Chr. Hist.: J. Reyers, mr. R. Polema, mr. dr. G. Kolff, mr. G. Vixseboxse, dr. J. de Zwaan.

Comm. P. N.: J. Brandenburg, H. Germans, J. van Santen, A. J. Koejemans.

P.v.d. Vrijh.: mr. D. U. Stikker, R. Zegering Hadders, prof. mr. A. N. Molenaar.

Verdeeld naar de partijen is de samenstelling als volgt. Tussen haakjes wordt het vroegere zetelaantal van de betrokken partij aangegeven:

Kath. Volksp.	17	(16)
P. v. d. Arb.	14	(14)
Anti-Rev.	7	(7)
Chr.-Hist.	5	(6)
Comm. P. N.	4	(—)
P. v. d. Vrijh.	3	(—)
Lib. Staatsp.	—	(3)
N.S.B.	—	(4)

RECHT OP PENSIOEN.

De weduwen en wezen van de in Nederlands-Indië gesneuvelde soldaten hebben nu recht op pensioen.

DE MINISTER GAF EEN OORVIJG.

Onlangs heeft zich een incident voorgedaan waarbij Minister Sicco Mansholt een journalist een oorvijg toediende. Wij ontlenen het volgende hierover aan „Het Vrije Volk":

Laster is een afschuwelijk wapen, dat blijkbaar meer en meer in de politiek wordt gebezigd. Ditmaal moest Minister Mansholt het ontgelden. En wel in de „Nw. Langedijker Crt." De hoofd-redacteur van dat blad de heer J. van Wijk, had Minister Mansholt in een van zijn „regerings-pepertjes" ervan beschuldigd, dat hij in de bezettingsjaren paarden voor de Duitsers zou hebben gevorderd.

De Minister heeft, zoals onze lezers weten, in de bezetting heel veel gedaan maar geen paarden gevorderd. En het is begrijpelijk, dat hij over een dergelijke beschuldiging razend was. En zo kon het gebeuren, dat hij dezer dagen het redactiebureau van de „Nw. Langedijker Crt" binnenstapte. „Mansholt", zei hij, „en wie is voor dergelijke vuiligheid in uw krant verantwoordelijk?" Er ontstond een vrij heftig dispuut tussen hem en den hoofdredacteur en op een gegeven ogenblik zei de Minister: „Ik moest je een klap geven", en hij voegde de daad bij het woord.

De heer Van Wijk is inmiddels bij den Minister geweest en heeft hem voor zijn lasterlijk geschrijf zijn verontschuldiging aangeboden en toegezegd, dat hij de beschuldiging zal herroepen. De klap heeft derhalve wel tot het gewenste resultaat geleid, al is het niet de meest geschikte wijze om geschillen op te lossen. Het was uiteraard ook niet de bedoeling van Minister Mansholt, die niet als Minister maar als mens zich in Langedijk kwam verdedigen. Maar het werd hem op een gegeven ogenblik te gortig. Hetgeen menselijk is.

Kerkgeschiedenis van Curaçao.

1742 - 1776

door

PATER W. M. BRADA O.P.

Niet zonder ontroering zal Karel van Heumen, een Nederlandse priester in 1740 op Curaçao aangekomen, de volgende woorden in het doopboek geschreven hebben: „Van nu af aan, dat is Augustus 1741, zijn al de doopsels, die volgen alléén door mij toegediend, door mij Carolus van Heumen". (Vicarius gen. eccl. Rom. Cath. Curac.!) Hij tekent pas in December als vicarius.

Zeven paters Jezuïeten hadden hier op Curaçao gewerkt, doch spoedig sterven ze. Had men te weinig ondervinding, vergde men te veel van zijn krachten? Geheel alleen bleef Karel van Heumen over.

Ten onrechte heeft men gemeend dat de Pater Augustijn Caysedo hem nog terzijde stond. Deze was van 1721 af op Curaçao werkzaam, doch in het jaar 1738 zien wij zijn schuldeisers optreden ter verdeling van de nagelaten boedel.

„Karel van Heumen, tengevolge van een zonnesteek bijna blind geworden en ten prooi aan geweldige pijnen in het hoofd en rug, stierf (reeds) 22 April 1742".

Wij staan ver van die tijd af, doch wij kunnen begrijpen, dat de paters Jezuïeten in Nederland de moed verloren nog krachten te sturen. In het doopboek komen er dan voor deze tijd een paar lege bladzijden met een enkel doopsel. Werd dit wellicht toegediend door een voorbijtrekkend priester of door Cales, den molenaar een soort van kerkmeester?

Maar in September 1742 staat daar plotseling de sierlijke handtekening van Pater frater J. Michael Du Rieu de Maisonneuve O.P. Miss. Apost. Pastor. Een Dominicaan dus en wel een missionaris aangesteld door de H. Stoel, die zich tevens pastoor noemt. Hij noteert in het doopboek de volgende niet geheel duidelijk woorden: „Actis baptismorum attentatis in manibus molinary (?) sacrista?"

In het jaar 1669 was er een plantagehouder op Curaçao met de naam „Balthasar du Rieu", kwam de man misschien familie opzoeken?

Opvallend is het, dat men tot nu toe in geen enkel archief van de Dominicaner Orde dezen Pater vermeld ziet; een naam die men toch niet zo gauw vergeet.

De doopboeken zijn meer nauwkeurig gehouden: verbijsterend is het aantal „illegitimi" doch men weet hoe een huwelijk onder slaven als niet bestaanbaar werd gedacht. Zakelijk zien wij soms ook vermeld: blank, zwart, Indiaan, misties, mulaat, slaaf. Ook aan volkkundige gegevens zijn deze vergeelde, soms half vergane boeken rijk.

Zoals ook blijkt uit Hamelberg (De Nederlanders op de Westindische Eilanden, Amsterdam 1901. dl. 2 pag. 164) was deze tijd erg roerig. Herhaaldelijk kwamen vechtpartijen voor. Zo lezen wij ook van een vechtpartij in de Roomse Kerk (November 1742). De ras-tegenstelling was scherp. Over Pater du Rieu kunnen wij verder niets mededelen. Vertrok hij zo spoedig omdat zijn eigenlijk missiegebied elders lag?

Van 5 Januari 1744 tot 14 Juni 1744 doopt fr. Maxim. Miss. Apost. een Capucijn, hij gebruikt Franse woorden in het doopboek. b.v. „originaire de cette isle".

Daar werkten Paters Capucijnen sinds 1681. Van 12 Juni 1744 tot 9 Augustus 1744 doopt fr. Henricus Emmanuel de Arechage. Van 21 November 1744 tot 7 Februari 1745 fr. Barthol. Salas, een Mercedariër.

Zijn dit voorbijtrekkende priesters? De tijd is zo kort.

Er is in de kerkgeschiedenis van Curaçao een biezondere figuur, waarvoor wij toch wat meer belangstelling zouden wensen.

Onder de verschillende ordens, die er in de loop der tijden in de kerk zijn opgericht is er ook de voor U misschien onbekende orde van de Paters Mercedariërs. Deze orde ontstaan in de tijd, dat Spanje en Noord-Afrika zuchtten onder de hiel der Turken had vooral ten doel alles in het werk te stellen om het leven der Christenen gevangen in de handen der Turken te verzachten, ja zo mogelijk hen te bevrijden.

In het jaar 1652, meent men had deze orde reeds 50.000 mensen uit hun gevangenschap verlost, doch de orde telde toen ook reeds 1533 martelaren onder haar leden. Deze orde heeft God ook uitgekozen om te werken hier in onze streken. Zo was er op Curaçao bovengenoemde Pater Bartholomeus de Salas, hij had de ondervinding van zijn orde en hij kwam hier op Curaçao, dat de Paters Jezuïeten hadden moeten verlaten, daar zij de zware arbeid niet aan konden.

We weten niet hoe hij werkte, we weten dat zijn komst op Curaçao een volksbeweging moet hebben verwekt, hij doopte in 58 dagen 1090 mensen.

Het begint op 21 November 1744 en het eindigt op 17 Januari. Al de doopsels staan keurig in het oude doopboek dat de kerk van St. Anna bezit.

En met eigen hand schrijft hij er onder:

„Certifico yo el Padre fr. Bartholomeo de Salas religioso de la orden de Nuestra Sra. de la Merced aver baptisados todos los que constan desde el dia 21 de Noviembre 1744 hasta el dia 17 de Enero 1745 y para quos consta lo firmo: fr. Bartholomeus Zalas.

Het is wat slordig geschreven, immers in het stuk noemt hij zich Salas met een s en hij ondertekent Zalas met een z.

We weten niet hoe hij werkte, deed hij het door grote predicaties? Reisde hij de plantages af? Dit lijkt ons niet want telkens staan de mensen dooreén opgeschreven en vinden we niet bv. ineens veertig mensen, die allen bij de familie Penso of de familie Van Utrecht thuis horen.

De man moet geweldig gewerkt hebben. We hebben geprobeerd er meer over te weten te komen doch tot dusver is het ons niet mogen gelukken, ook niet in Venezuela.

Hij vond het terrein niet onbewerkt, het waren geen mensen die nooit van het christendom gehoord hadden, ook na het vertrek der Paters Jezuïeten waren nog priesters hier, doch met zulk een succes te kunnen werken scheen alleen Pater Salas gegeven.

Tegelijk met hem zijn er hier op het eiland nog twee andere Paters. Twee ordesgenoten, zij staan beide én op de 24ste November en de 25ste November, als peters bij een doopsel.

We kunnen het ons dus zo voorstellen. Op zekere dag komen der priesters. De laatst priester Ze zijn op doorreis, (want na 58 dagen is hun apostolaat afgelopen), zij vinden het eiland zonder preister. De laatste priester doopt althans tot Augustus 1744 en zij besluiten hier enige tijd te verblijven, totdat er weer een priester is op het eiland. Immers als zij vertrekken gaat de volgende dag Salvator de Guebarza door met het toedienen van het H. Doopsel en hij schijnt een vaste aanstelling voor Curaçao te hebben, hij noemt zich nl. „apostolisch missionaris".

Zij zullen gepreekt hebben in het Spaans zodat geheel Curaçao warm liep, en allen die hun doopsel hadden uitgesteld of die nog niet in de gelegenheid waren geweest zich te laten dopen kwamen nu tot Pater Salas.

Een volksbeweging was het.

Alle doopsels staan keurig genoteerd, hun sociale positie wordt ook aangegeven en zo zien we dat niet alleen 1090 mensen er bij betrokken waren, doch ook staan er de namen van talrijke families, die het naar we kunnen aannemen het goed vonden, dat hun onderhorigen tot Pater Salas gingen.

1090 Mensen doopt men op Curaçao niet in het geheim.

Er staan de namen van o.a. de volgende families: Penso, Specht, Potley, Vaes, Maduro, Jancok, Hondt, Gaspari, Penal, Curiel, Reyning, Lamont, Plier, Stridels, de Veer, Vermeulen, van Utrecht, Visser, Cohen, Nieuwkerk, Daal, Ellis, Thielen, Cardoze, De Fries, Mali, Raven, Everts, Stuyling. Apart wordt soms vermeld dat iemand in dienstbetrekking stond tot den gouverneur of tot de compagnie. Deze families waren niet katholiek. Wij zien het in navolging van andere geschiedschrijvers als een puur indifferentisme t.o.z. van het geloof van onderhorigen.

Het is natuurlijk vanzelfsprekend, dat deze Pater ook wist wat noodzakelijk was om iemand te dopen, hun preken moeten dan ook heel stellig geweest zijn om in de korstmogelijke tijd het meest noodzakelijke van de catechismus uiteen te zetten. Daar Curaçao practisch sinds 1700 nooit zonder priester was zal het volk reeds enige kennis der geloofswaarheden bezeten hebben. Trokken de Paters Jezuïeten immers niet rond en deden zij niet de H. Mis in de knoekhuizen, zoals b.v. in het huis Altena waar zij een H. Mis zongen.

Zeker dit alles kan hun werk verlicht hebben doch deze Pater Salas en zijn beide gezellen Pater Emmanuel de Villax en Pater Alexander Herdez moeten gewerkt hebben als vurige apostelen, zodat we hun werk niet moeten vergeten, hun komst op dit eiland, was voor velen het begin van een genadeleven dat God alleen aan ons in al zijn rijkheid kan openbaren.

UIT DE PERS

DE KATHOLIEKE PERS OVER HET MINISTERIE BEEL.

„Maasbode": Sterk parlementair ministerie.

De „Maasbode" is zeer tevreden met het nieuwe cabinet. De cabinetsformatie was geen gemakkelijke taak.

Het bereikte resultaat mag tot tevredenheid stemmen, bovenal omdat het tot stand gekomen cabinet een indruk van kracht maakt.

Kracht, die in de eerste plaats berust op de verhouding van dit cabinet tot het Parlement."

Het blad herinnert er dan aan, dat 11 November 1925 het laatste parlementaire cabinet ter ziele is gegaan. Daarna bleef het steeds bij extra-parlementaire cabinetten die „de zekere grondslag van een sterk bewind" missen.

„Minister Beel is heimelijk tot die zekere grondslag teruggekeerd. Hij heeft Nederland voor het eerst na 21 jaar een parlementair cabinet geschonken. Wat staatslieden van meer ervaring niet voor mogelijk hielden, heeft hij tot stand gebracht. Dat stemt tot voldoening."

Tevreden stelt het R. K. dagblad vast:

„Ook innerlijk maakt het cabinet van den heer Beel een indruk van kracht. De formateur heeft zijn mensen met zorg gekozen en zich met hand en tand verzet tegen iedere poging om hem gegadigden toe te schuiven, van wie hij niet het vertrouwen had, dat zij in een goed-samenwerkend team onder zijn leiding zouden passen."

Het blad eindigt:

„Het lijkt ons intussen onjuist, zonder meer te spreken van een samengaan van Rooms-Rood in de vroegere zin.

De P. v. d. Arbeid is niet eenvoudig gelijk te stellen met de aloude S.D.A.P. En zij bevat ook positief-christelijke elementen, die ook onder de ministers, die zij aan dit cabinet leverde, niet ontbreken.

Gods zegen ruste op de komende arbeid."

„Team zonder kracht", meent „De Nieuwe Dag".

„De Nieuwe Dag" is minder geestdriftig dan de „Maasbode". De „P. v. d. A.55, die eerst „onwennig de tweede plaats te moeten innemen" zeer hoge eisen stelde, „zo bijvoorbeeld, dat Schermerhorn opnieuw premier hoorde te worden", had haar wensen moeten matigen:

„Eerst toen was er een basis waarop samenwerking mogelijk was. Beide partijen hebben immers een vooruitstrevend program, dat op vele punten parallel loopt."

Het blad schrijft voorts:

„Het was bekend, dat de opvattingen van Dr. Beel inderdaad in de richting gingen te streven naar een goede samenwerking met de Partij van de Arbeid. Zijn standpunt was, dat het eerste eis is, dat wij een sterke progressieve politiek voeren, omdat wij anders onze tijd zouden missen en onze roeping als Christenen niet zouden kunnen vervullen. Op Dr. Beels program hebben katholieken en de Partij van de Arbeid elkaar ten slotte gevonden en is dit tweede cabinet na de bevrijding dan ook tot stand gekomen."

Het valt „De Nieuwe Dag" op, dat Schermerhorn en Logemann niet in het nieuwe cabinet zijn opgenomen en dat minister Vos is „verhuisd". Volgens „De Nieuwe Dag" heeft dit alles veel voeten in de aarde gehad:

„Tot op het laatste moment heeft men getracht Schermerhorn in het nieuwe cabinet te doen opnemen en al is dit dan ook niet gelukt, als juist is, wat Ass. Press bericht, dat men overweegt den vorigen premier tot commissaris-generaal van Nederlands-Indië te benoemen, heeft men toch zijn zin, misschien zelfs meer dan dat. 'Wij zouden het zeerbetreuren, indien Dr. Beel in deze voor de druk van de Arbeid en... misschien ook van Engelse zijde — wij herinneren nog eens aan de merkwaardige verklaring van den Engelsen minister van Staat, Noel Baker — zou zijn gezwicht."

Het blad besluit met een sombere fanfare:

„Van dit tweede cabinet na de bevrijding wordt een krachtproef gevraagd, welke misschien bovenmenselijk zal blijken te zijn. Is het wonder, dat wij vrezen met grote vreze?"

„De Tijd": „Voldaan noch dankbaar."

Terwijl de meeste bladen zich wel kunnen verenigen met de keuze van een „vakman" voor de post Buitenlandse Zaken, is „De Tijd" over die keuze bezorgd:

„Men had toch mogen verwachten, dat de formateur bedacht zou zijn geweest op het voor alles plaatsen van de hoekpijlers, zonder welke onder de huidige omstandigheden geen cabinet voldoende draagkracht kon bezitten: de hoekpijlers van Buitenlandse Zaken en van Overzeese Gebiedsdelen. In plaats daarvan heeft hij — om eens in boekhoudersbeeldspraak te vervallen — juist deze beide elementen tot sluitpost van zijn formatie gemaakt."

De motivering ter ongerustheid luidt aldus:

„Wij hebben bij de overdenking van de noodzakelijkheid van een sterk eenswillig span voor onze ploeg op het zware imperiaal-internationaal arbeidsveld, telkens Guido Gazelle's verzen door ons hoofd horen klinken:

Ze stappen, hun bellen al klinken, de vrome twee horsen tegaar.

Maar de heren Jonkman en Van Boetzelaer zijn nu eenmaal niet zo een span vrome horsen. Zij zijn dan ook niet de vrije keus van een harde zakelijke boer. Zij zijn het compromis van een onder pressie handelenden cabinetsformateur, die — hetwas de hoogste tijd — een einde aan de zaak moest draaien."

Het blad eindigt, nogal pessimistisch:

„Dit cabinet is geboren met een zwakke ruggegraat. Wij kunnen het geen krachtige groei voorspellen en wij zijn daarover treurig gestemd.

Omtrent een mogelijke taak van prof. Schermerhorn in de oplossing van het Indonesische vraagstuk, anders dan die van Tweede-Kamerlid, zal het nieuwe cabinet, eenmaal in functie, het beslissende woord spreken. Het is voorbarig, daaromtrent nu reeds iets positiefs te zeggen."

DE TOEKOMSTIGE KLASSEN-OORLOG.

Katholiek denken.

De Maasbode schrijft:

„Er is geen mens die zoveel praat als Bernard Shaw. Hij is met praten begonnen op een vroegere leeftijd dan alle andere mensen, en sindsdien heeft hij geen ogenblik zijn mond gehouden; nu is hij tegen de 90, en hij praat nog steeds. Iemand die zoveel praat moet — het kan niet uitblijven — vroeg of laat iets verstandigs zeggen....."

Na een dergelijke kostelijke boutade maakt mr. Sheed een van zijn zonderlinge gesticulaties; bliksemsnel naar links buigend, kijkt hij naar de grond, alsof hij van het podium wil afdalen; gelukkig echter voor zijn publiek doet hij dit niet; hij herneemt even snel zijn vroegere stand en badineert verder. Of hij helt achterover na een geestige zet, als een artist, die het effect van zijn grap „op afstand" wil zien. Soms is hij zo nonchalant verkwistend met zijn humor, dat hij het laatste deel van een zin bijna inslikt. Als het publiek dan toch reageert, heeft hij een brede smile op de markante grote kop. Maar nu en dan is hij ook dodelijk ernstig; dan kijken de ogen vurig de zaal in, en de gespreide vingers komen met kracht loodrecht op de katheder. Mr. Sheed is een geboren volksredenaar.

Het verstandige woord van Shaw, waarop wij boven zinspeelden, diende hem als text voor een voordracht, die hij in de Aula der R. K. Universiteit te Nijmegen gaf. Het luidde zo: De toekomstige klassenoorlog zal zijn een oorlog der intellectuele klassen, en de overwinning ligt in de ziel van het kind.

Deze oorlog, aldus mr. Sheed, is thans aan de gang en wij, Katholieken, moeten zorgen, dat wij voor de strijd behoorlijk toegerust zijn. Slechts als wij katholiek denken, kunnen wij andersdenkenden in geloofsquaesties van repliek dienen. En thans is verreweg het grootste deel der katholieken hiertoe niet in staat. Mr. Sheed kan het weten. Deze ijverige straatredenaar, schrijver en uitgever tracht met zijn Evidence Guild reeds jarenlang de Engelse katholieken en speciaal de jeugd, het katholiek denken bij te brengen. Hiervoor is nodig, dat men ziet met de ogen van de Kerk. Vooral op twee dingen legde spr. de nadruk: Men moet ervan doordrongen zijn, dat alles in het heelal wordt in stand gehouden louter door Gods wil. God is niet alleen een godsdienstig feit, God is in de hele schepping, vervolgens moet men het heelal zien in zijn ware gedaante en alle realiteiten op haar juiste plaats, niet als een reeks afzonderlijk kenbare dingen, maar als een bijeenbehorend geheel.

Het geloof moge genoeg zijn om zalig te worden, wie anderen voorlichten wil, moet katholiek denken.

Minder spectaculair dan mr. Sheed, maar onderhoudend, en met een fijn gevoel voor humor spreekt zijn echtgenote, mrs. Sheed—Ward. Zij schreef een uitstekend boek over Chesterton, een van de boeken waarnaar wij, Nederlanders, reikhalzend uitzien en in haar voordracht gaf zij hiervan een kort résumé.

Ontvangen

Baptism in the Demonstrations of Aphraates the Persian Sage, door **Dr. Edward J. Duncan,** uitgegeven door The Catholic University of America Press, Washington, $ 2,50.

Aphrates is de eerste bron van enige betekenis voor wat aangaat theologie en liturgie van het Oostsyrische deel onzer heilige Kerk. Dit gedeelte der Kerk vindt men ten Oosten van Tigris en ook thans vormt het gebied nog een stuk van de Katholieke Kerk, hoewel de meerderheid der aldaar wonenden in het schisma leeft. Een bestudering van de Oostsyrische Kerk is belangwekkend, omdat het hier een gebied betreft dat niet onder Rome stond en dus buiten het Romeinse rijk lag, althans politiek gesproken. Aphrates vertegenwoordigt derhalve een wereld, die niet de invloed van Hellas of Rome en hun culturen heeft ondergaan en de theologie is nog wat ongepolijst omdat Nicaea veraf was. Het betreft hier een Semietisch geaard Christendom, dat nochtans trouw is aan het credo van de Catholica. In de tweede eeuw is het Christendom in deze streken gepredikt en hoewel Aphrates de vierde eeuw vertegenwoordigt, ziet men dat in die twee tussenliggende eeuwen gebruiken en zeden maar weinig verandering hebben ondergaan. Dr. Duncan beschrijft deze historische toedracht en ook hoe Aphrates leefde temidden van Joden, Ketters en de Perzische godsdienst. Vooral omdat Babylon in deze tijd juist het centrum van Joods geestelijk leven vormde, is deze inleidende schets niet onbelangrijk. De doortocht van de Rode Zee en de Jordaan, twee Oudtestamentische voorafbeeldingen van de Doop, ontleedt de auteur dan ook zeer uitvoerig. Aphrates ziet de instelling van de Doop bij de voetwassing. Uit de er vlak na plaats vindende viering van het Avondmaal, ontwikkelde zich de oude practijk, die nog op enkele plaatsen thans gevonden wordt om terstond na het Doopsel den gedoopte van het Lichaam en/of Bloed des Heren te doen nuttigen.

Uitvoerig behandelt de schrijver de wijze van doopsbediening in de tijd van Aphrates en ook wat deze leert omtrent de effecten van dit sacrament. Hieruit blijkt dat hij, hoewel in een gebied dat ver van Rome was en politiek buiten bereik ervan zelfs, getrouw de geloofswaarheden leerde welke eeuwen tevoor in zijn streken moeten zijn bepredikt.

Merkwaardig dispuut uit een vergeten tijd: of gehuwden ook gedoopt konden worden!

Bovenwinden

MODERNE MAAL-VERBINDING.

Op 4 Juli jl. is op Sint Eustatius een geheel nieuwe en originele maalverbinding ontstaan met de buitenwereld. Om 10 uur 's morgens stond de oudste zoon van J. B. Heyliger in de deur van het ouderlijk huis toen een vliegtuig zeer laag kwam aansnorren.

De jongeman zag dat men met een zakdoek wuifde en dat men iets uitwierp. Hij ging eens kijken en vond op een afstand van circa honderd meter een brief, geadresseerd aan zijn vader. Bij opening vond men behalve een brief ook een grote spijker in de enveloppe.

WATERGEBREK.

Het tekort aan zoetwater wordt critisch. Het nieuwe ziekenhuis heeft geen druppel water meer in de regenbakken. Allerwege zucht men over gebrek aan drink- en was water.

ZOET WATER UIT DE PUT

Tot grote vreugde van het Noord di Salinja heeft de put die het Gouvernement laat graven tussen Noord di Salinja en de Montagne eindelijk zoetwater. Er waren lieden die maandelijks meer dan tien gulden moesten betalen om brak water te laten aanvoeren voor hun geiten.

TEHUIS VOOR OUDEN VAN DAGEN.

Op Woensdag 17 Juli werd op het terrein van de Zusters door de Eerwaarde Superieure Eulalia de eerste spade in de grond gestoken voor het te bouwen tehuis voor ouden van dagen. Men is nu bezig met het leggen der fundamenten.